

PRESSITEADE nr 75/24

Luxembourg, 30. aprill 2024

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-470/21 | La Quadrature du Net jt (isikuandmed ja võltsimisvastane võitlus)

Võitlus kuritegude vastu ja põhiõiguste riive: liikmesriigi ametiasutus, kelle pädevuses on võidelda veebis toimepandavate võltsimiste vastu, võib saada IP-aadressi kaudu juurdepääsu identifitseerimisandmetele

Euroopa Kohus täpsustas nõudeid nende andmete säilitamisele ja nendele juurdepääsule

Liikmesriigid võivad panna internetiühenduse teenuse osutajatele üldise kuritegude vastu võitlemise eesmärgil kohustuse säilitada üldiselt ja vahet tegemata IP-aadresse, kui selline säilitamine ei võimalda teha asjaomase isiku eraelu kohta täpseid järeldusi. Seda võib teha selliste säilitamismeetoditega, mis tagavad IP-aadresside täieliku eraldatuse teistest isikuandmete kategooriatest, eriti identiteediandmetest.

Liikmesriigid võivad teatavatel tingimustel anda pädevale riigiasutusele ka loa juurdepääsuks identiteediandmetele, mis on seotud IP-aadressidega, kui on tagatud selline säilitamine, mis tagab erinevate andmekategooriate täieliku eraldatuse.

Kui ebatüüpilistes olukordades võivad sellist juurdepääsu reguleeriva riigisisese menetluse erisused seoste loomisega andmete ja kogutud teabe vahel võimaldada teha asjaomase isiku eraelu kohta täpseid järeldusi, siis tuleb juurdepääs allutada kohtu või sõltumatu haldusasutuse eelnevale kontrollile.

Selleks, et kaitsta autoriõiguse või kaasneva õigusega kaitstavaid teoseid internetis toimepandavate rikkumiste vastu, on Prantsuse dekreediga ette nähtud kaks isikuandmete töötlemise toimingut. Esimene seisneb selles, et autoreid esindavad organisatsioonid koguvad IP-aadresse, mida on ilmselt kasutatud *peer-to-peer* võrkudes, neid rikkumisi menetleva komisjoni jaoks, ning selles, et need IP-aadressid tehakse teatavaks Haute autorité pour la diffusion des œuvres et la protection des droits sur internet¹ (internetis teoste edastamise ja õiguste kaitse ülemamet (Hadopi)). Teine seisneb eelkõige selles, et internetiühenduse teenuse osutajad loovad Hadopi päringu peale IP-aadressi ja selle omaniku identiteediandmete vahelise seose. Need andmete töötlemised võimaldavad sellel ametiasutusel algetada kindlaks tehtud isikute suhtes menetluse, sobitades pedagoogilisi ja repressiivseid meetmeid, mis võivad raskematel juhtudel minna koguni prokuratuuri poole pöördumiseni.

Neli internetiõiguste ja -vabaduste kaitse ühendust pöördusid Conseil d'État' (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) poole ja palusid kõnealuse dekree di tühistada. See kohus küsis Euroopa Kohtult, kas eespool kirjeldatud andmete töötlemise toimingud on liidu õigusega kooskõlas.

Euroopa Kohtu täiskogu otsustas, et IP-aadresside üldine ja vahet tegemata säilitamine **ei kujuta endast tingimata** põhiõiguste **rasket riivet**. Selline säilitamine on lubatud, kui riigisiseses õiguses on **ette nähtud säilitamismeetodid, mis tagavad** erinevate isikuandmete kategooriate **täieliku eraldatuse**, välistades seega, et asjaomase isiku eraelu kohta oleks võimalik teha täpseid järeldusi.

Euroopa Kohus täpsustas ka, et liidu õigusega **ei ole vastuolus** sellised riigisisised õigusnormid, mis **lubavad** pädevale riigiasutusele ainult eesmärgil, et tuvastada kuriteo toimepanemises kahtlustatav isik, **juurdepääsu IP-aadressile vastavatele identiteediandmetele**, mida internetiühenduse teenuse osutajad on säilitanud eraldi ja täiesti eraldatult. Liikmesriigid peavad siiski **tagama**, et see juurdepääs **ei võimaldaks teha täpseid järeldusi** asjaomaste IP-aadresside omanike **eraelu kohta**. See tähendab, et teenistujatel, kellel selline juurdepääs on, peab olema keelatud avaldada teavet nende failide sisu kohta, millega nad on tutvunud, jälgida IP-aadressidest lähtudes veebsirvimise ajalugu ja kasutada neid aadresse muul eesmärgil kui aadresside omanike kindlakstegemiseks eesmärgiga võtta vajadusel meetmeid.

Kui elektroonilise side vahendite kasutajate identiteeti puudutavatele andmetele juurdepääsu ainus eesmärk on asjaomase kasutaja kindlakstegemine, siis **ei ole** enne nende andmetele juurdepääsemist **nõutav** kohtu või sõltumatu haldusasutuse **eelnev kontroll**, kui see juurdepääsemine kujutab endast sellist põhiõiguste riivet, mida ei saa kvalifitseerida rasekeks. See **kontroll peab siiski olema ette nähtud** juhul, kui sellist juurdepääsu reguleeriva menetluse eripärad **võivad** andmete ja selle menetluse erinevates etappides järk-järgult kogutud teabe vahel tekkiva seose tõttu võimaldada teha asjaomase isiku eraelu kohta täpseid järeldusi ja järelikult põhjustada põhiõiguste raske riive. Sellisel juhul peab see kohtu või sõltumatu haldusasutuse kontroll toimuma enne sellise seose tekkimist, säilitades samas nimetatud menetluse tõhususe ja eelkõige võimaldades tuvastada uusi potentsiaalseid kõnealuse õigusrikkumise juhtumeid.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriikide kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst ja kokkuvõte](#), [juhul kui see koostatakse](#), on CURIA veebisaidil alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎ (+32) 2 2964106

Hoiame ühendust!

¹ 1. jaanuaril 2022 ühendati Hadopi ja Conseil supérieur de l'audiovisuel (kõrgem audiovisuaalnõukogu (CSA)), et luua Autorité de régulation de la communication audiovisuelle et numérique (audiovisuaal- ja digisidet reguleeriv asutus (Arcom)). Alates sellest ajast toimetavad järkjärgulise reageerimise menetlust, mis on sisuliselt jäänud endiseks, kaks Arcomi kolleegiumi liiget, kellest ühe nimetab Conseil d'État (kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) ja teise Cour de cassation (kassatsioonikohus).